

חג הפסחא ומועדים נוצריים בסמיכות אליו – איגרת מידע לעובדים באגפים לרווחה ושירותים חברתיים

חג הפסחא הוא חג מרכזי בלוח השנה הנוצרי. השנה יחול החג הקתולי בתאריכים 12-14.4.20 (ערב החג יחול ב- 11.4.20) וחג הפסחא האורתודוקסי יחול בתאריכים 19-21.4.20 (ערב החג יחול ב- 18.4.20). "יום שישי לפני חג הפסחא" הקתולי יצוין ב- 10.4.20 והאורתודוקסי ב- 17.4.20. השנה, חג הפסחא חופף לחול המועד פסח ולכן יש להיערך מראש לבקשת חופשות של עובדים משתי הדתות.

רקע כללי

בחג זה מציינים נוצרים ברחבי העולם את תחייתו של ישוע. על פי הברית החדשה, נצלב ישוע בחג הפסחא. חג הפסחא מציין את היציאה ממצרים, והוא נחוג בעונת האביב, כשהעולם "נולד" מחדש לאחר חודשי החורף. בדומה לכך, מסמל חג הפסחא הנוצרי את השחרור מן השיעבוד לחטא ולמוות ואת הלידה לחיים חדשים ונצחיים, בזכות הקרבתו ומותו של ישוע על הצלב. החג נחגג ביום ראשון, "יום התחייה", המחושב מדי שנה על פי ראשית האביב ומלוא והירח. פסחא הוא חג של שמחה וראשיתו בתפילה בכנסייה בשבת בלילה (אור ליום ראשון) המלווה בנרות המסמלים את תבוסת החושך אל מול אור התחייה. תפילות נוספות מתקיימות בבוקרו של החג. במהלך שני ימי החג מבקרים קרובי משפחה, ואוכלים מאכלים אופייניים לחג.

מועדים סמוכים:

"לנט" (Lent), ארבעים ימי צום של חשבון נפש והתבוננות, קודמים לחג הפסחא, ואותם מקדישים המאמינים לתפילה ולתשובה.

חג הבשורה מצוין השנה ב- 25.3.20 על ידי הקתולים, וב- 7.4.20 בכנסיות האורתודוכסיות והמזרחיות. בחג זה מציינים את הגעתו של המלאך מיכאל לביתה של מרים בנצרת, כמסופר בברית החדשה, שם בישר לה שהיא עתידה ללדת בן מרוח הקודש. החג מצוין בכל העולם, אך עיקר החגיגות הן בנצרת, שם יערכו תהלוכות ותפילות חגיגיות. יתכן שיחולו שינויים בפעילות הארגונים המקומיים, לאור הטקסים באזור.

לאחר הפסחא: ביום הארבעים לפסחא מציינים הנוצרים את עליית ישו השמימה (ב- 21.5.20 אצל הקתולים וב- 28.5.20 אצל האורתודוכסים). בכנסייה הקתולית מדובר באחד מחגי החובה שבהם על הנוצרים לנכוח במיסה ולהימנע מעבודה. ביום החמישים לפסחא, מציינים הנוצרים את חג **הפנטקוסט**, שמשמעו ביוונית "חמישים" (ב- 31.5.20 אצל הקתולים וב- 8.6.20 אצל האורתודוכסים). על פי המסופר בברית החדשה, ירדה רוח הקודש על התלמידים והם קיבלו את הסמכות והרוח להפיץ את הבשורה.

מידע שימושי לצוות ועצות להתנהלות בתקופה זו:

- **חופשות:** חג הבשורה (25.3.20 לקתולים ו- 7.4.20 לאורת') הנו יום בחירה. בחג הפסחא (12-14.4.20 לקתולים ו- 19-21.4.20 לאורת') יש חופשה עבור הנוצרים, ואילו ערב החג (11.4.20 ו- 18.4.20 בהתאמה) הינם ימי בחירה.
- **הסעדה:** בתקופת ה"לנט" (ארבעים יום לפני החג), יש מאמינים המקפידים להימנע מצריכת מוצרים מן החי, כולל בשר, דגים, חלב וביצים. אחרים ימנעו ממאכלים חביבים עליהם כמו מיני מתיקה. יש שיקפידו על ההימנעות ממאכלים מסויימים רק בימים ספציפיים בשבוע כמו שני (הזרם האורתודוקסי), רביעי (הקתולים) ושישי (אורתודוקסים וקתולים) בעיקר בשבוע האחרון שלפני החג. יש המקפידים על צום מלא ביום שישי הקדוש (10.4.20 אצל הקתולים ו- 17.4.20 אצל האורת'), הוא יום הצליבה שלפני הפסחא.
- **פעילויות מקצועיות:** מרבית העובדים הנוצרים יהיו בחופשה מיום חמישי שטרם החג, אחרים עשויים לבקש חופשה כשבוע לפני החג בהכנות אליו. לפיכך, לא כדאי לקיים פעילות מיוחדת בשבוע שטרם החג. בנוסף, השנה חל חול המועד פסח תשע"ה במקביל לחג הפסחא הקתולי/פרוטסטנטי, וכדאי להיערך למתן החופשות לעובדים משתי הדתות.
- **ברכות ומתנות:** נוצרים מברכים זה את זה בחג בברכת "המשיח קם" (**אֶלְמָסִיח קָאָם** בערבית, **Christ has risen** באנגלית). מקובל לתת מתנות בתקופת החג – ביצים מקושטות ובובות של ארנבים הן מסורת עממית פופולרית, שמקורה בחגי האביב.

האיגרת עובדה על סמך איגרת פסחא לאירגוני בריאות שנכתבה על ידי צוות המרכז הבין תרבותי לירושלים שבחר להיעזר בגישת ה- **Creative Commons** לקוד פתוח כגישה מנחה לצורך הגדרת אופני השימוש בחומרים שלו. אגרות מידע נוספות ניתן למצוא **בדף הפרסומים של המרכז הבין-תרבותי לירושלים** (<http://jicc.org.il/heb/>).
בכל מקרה, אין לראות בדף זה משום ייעוץ דתי.